

Szegedi Ítéltábla
Bf.III.595/2025/5.

A Szegedi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2025. október 13. napján megtartott tanácsülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt *vádlott9 és társai* ellen indított büntetőügyben a Szegedi Törvényszék 2024. október 21. napján kihirdetett 3.B.32/2024/226. számú ítéletének vádlott9 IX. rendű vádlottra vonatkozó részét *megváltoztatja* az alábbiak szerint:

A vádlott9 IX. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés végrehajtása felfüggesztésének próbaidejét 3 (három) évre *enyhíti*, a pénzbüntetés kiszabását mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú ítélet vádlott9 IX. rendű vádlottra vonatkozó részét helybenhagyja azzal, hogy a költségvetési csalás büntetének jogszabályi alapja helyesen: Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulat, (4) bekezdés b) pont 2. *fordulat*.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, valamint a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezésekből a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelésére történő utalást mellőzi.

Az ítélettel szemben fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

[1] A Szegedi Törvényszék 2024. október 21. napján kihirdetett 3.B.32/2024/226. számú ítéletével vádlott9 IX. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulat, (4) bekezdés b) pont], és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében [Btk. 345. §]. Ezért vádlott9 IX. rendű vádlottat halmazati büntetésül 2 év szabadságvesztésre és 300 napi tétel pénzbüntetésre, továbbá 3 év gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 5 év próbaidőre felfüggesztette és akként rendelkezett, hogy a szabadságvesztést végrehajtásának elrendelése esetén börtönben rendeli végrehajtani. Megállapította, hogy vádlott9 IX. rendű vádlott a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 9.000,- forintban állapította meg és rendelkezett az így kiszabott mindösszesen 2.700.000,- forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak fogházban, míg a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról.

[2] Az ítélet vádlott34 XXXIV. rendű, vádlott36 XXXVI. rendű, vádlott45 XLV. rendű, vádlott49 XLIX. rendű, vádlott50 L. rendű, vádlott55 LV. rendű és vádlott57 LVII. rendű vádlottak vonatkozásában elsőfokon jogerőre emelkedett.

[3] A törvényszék ítélete ellen fellebbezést jelentett be vádlott9 IX. rendű vádlott, valamint védője a kiszabott szabadságvesztés és a próbaidő tartamának, valamint a pénzbüntetés egy napi tétel összegének jelentős enyhítése érdekében. vádlott9 IX. rendű vádlott fellebbezésében arra hivatkozott, hogy a kiszabott pénzbüntetés egy napi tétel összegének meghatározása 9.000,- forintban aránytalanul súlyos, mert nem igazodik a személyi, jövedelmi és vagyoni viszonyaihoz. Hivatkozott e körben arra, hogy egyedül neveli

tartósan beteg gyermekét, akit rendszeresen orvosi kezelésekre kell vinnie városra, amely havi 80.000,- forintba kerül. Ezen túlmenően az albérleti díja havi 100.000,- forint + a rezsiköltség. Ezt meghaladóan magánszemélyek felé 7.000.000,- forint tartozása áll fenn, és szeretne még az okozott vagyoni hátrányból is 4.000.000,- forintot megfizetni, azonban az eltúlzott pénzbüntetés mellett erre nem lesz lehetősége. Sérelmezte, hogy amennyiben nem a tudja a pénzbüntetést megfizetni, akkor azt szabadságvesztésre változtatja át a bíróság, amely esetén tartósan beteg gyermeke magára marad. A pénzbüntetés megfizetésére 20 havi részletfizetés engedélyezését is kérte. Hivatkozott arra is, hogy az okozott vagyoni hátrány rá eső részének kétharmadát megfizette, a bűncselekmény elkövetését megbánta, így ezen tényekre tekintettel mind a szabadságvesztés, mind a próbaidő tartamának jelentős enyhítése indokolt.

[4] vádlott9 IX. rendű vádlott védője fellebbezésében kifogásolta, hogy a bíróság a pénzbüntetés egy napi tételét aránytalanul súlyos összegben állapította meg, annak jelentős enyhítése indokolt, valamint arra tekintettel, hogy védenca az okozott vagyoni hátrányt részben megtérítette és megbánó magatartást tanúsított, a szabadságvesztés a próbaidő tartamának enyhítése is szükséges.

[5] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.245/2024/50. számú átiratában vádlott9 IX. rendű vádlott és védője fellebbezését a pénzbüntetés tekintetében alaposnak, egyebekben alaptalannak tartotta. Észrevételezte, hogy az elsőfokú bíróság a költségvetési csalás büntetének jogszabályi alapjában elmulasztotta a minősített eset körében a fordulatra történő utalást, ezért annak pótlását indítványozta. A bűnösségi körülmények körében további súlyosító körülményként indítványozta értékelni, hogy vádlott9 IX. rendű vádlott egy másik büntetőeljárás hatálya alatt követte el a jelen eljárás tárgyát képező bűncselekményeket, ugyanakkor a súlyosító körülmények köréből mellőzni indítványozta a költségvetési csalás bűncselekményének helyi és országos elszaporodottságát. Kifogásolta továbbá, hogy a szabadságvesztés mellett kiszabott pénzbüntetés alkalmazásának törvényi feltétele hiányzik, hiszen a IX. rendű vádlott vagyontalan, havi nettó 320.000,- forint összegű jövedelme pedig a tartósan beteg kiskorú gyermek, valamint két nagykorú gyermek támogatására tekintettel nem tekinthető olyan megfelelő jövedelemnek, amely megalapozná a büntetés kiszabását, ezért a pénzbüntetés mellőzését indítványozta.

[6] Kifogásolta a fellebbviteli főügyészség ügyészség, hogy a törvényszék tévedett, amikor a kiszabott szabadságvesztés végrehajtási fokozatát kizárólag arra az esetre határozta meg börtönben, amennyiben a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának elrendelésére kerülne sor. Észrevételezte továbbá, hogy az elsőfokú ítélet [152] bekezdése tévesen tartalmazza azt, hogy vádlott9 IX. rendű vádlottat az elsőfokú bíróság bűnügyi költség viselésére kötelezte, tekintve, hogy ilyen rendelkezést az ítélet rendelkező része a IX. rendű vádlott vonatkozásában nem tartalmaz.

[7] Összességében a fellebbviteli főügyészség azt indítványozta, hogy az ítéltábla a Be. 606. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet változtassa meg, vádlott9 IX. rendű vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést és a meg nem fizetése esetére vonatkozó rendelkezést, valamint a vele szemben kiszabott szabadságvesztés végrehajtási fokozatával összefüggésben a végrehajtás elrendelése esetén kitételt mellőzze, egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet hagyja helyben azzal, hogy vádlott9 IX. rendű vádlott által elkövetett költségvetési csalás büntetének jogszabályi alapja a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulat, (4) bekezdés b) pont 2. fordulat.

[8] A kiszabott büntetés enyhítése érdekében bejelentett fellebbezések részben alaposak, a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség átiratában írtak helytállóak.

[9] Tekintve, hogy a törvényszék ítélete ellen vádlott9 IX. rendű vádlott vonatkozásában a fellebbezések bejelentésére kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja

alapján került sor, továbbá arra, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a IX. rendű vádlott beismerő nyilatkozatának az elfogadásán alapult, a másodfokú bíróság a törvényszék ítéletét a Be. 606. § (3) bekezdésében írtakra figyelemmel, a Be. 590. § (3), (5), (5a) és (9) bekezdései alapján korlátozott terjedelemben, azaz csak a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezések tekintetében bírálta felül. Ennek során elsődlegesen vizsgálta az elsőfokú bírósági eljárást és ennek során azon eljárási szabályok megtartását, amelyek megsértése esetén a Be. 607. § (1) bekezdése, a Be. 608. § (1) bekezdése, illetve a Be. 609. § (1) bekezdése alapján az ítéletet hatályon kívül kell helyezni. Ilyen eljárási szabálysértést a másodfokú bíróság nem észlelt, az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok betartásával folytatta le a bizonyítási eljárást, és a törvényi rendelkezéseknek megfelelően [Be. 504. § (2) és (3) bekezdés] került sor vádlott9 IX. rendű vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatának elfogadására.

[10] A másodfokú bíróság a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel vádlott9 IX. rendű vádlott személyi körülményei tekintetében az ítélet [4] bekezdésében írtakat akként helyesbítette, hogy a vádlott havi jövedelme bruttó 484.204,- forint. Ez a helyesbítés azért vált szükségessé, mert a IX. rendű vádlott pontos személyi, jövedelmi viszonyainak rögzítése a pénzbüntetés kiszabása körében jelentőséggel bír.

[11] A másodfokú bíróság nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát, határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja alapján.

[12] A törvényszék az általa megállapított tényállás alapján helyesen következtetett vádlott9 IX. rendű vádlott bűnösségére és cselekményeit is a törvénynek megfelelően minősítette, e körben azonban az ítéletábra osztotta az ügyészségnek azt az álláspontját, mely szerint a minősített eset vonatkozásában a fordulatra történő utalás elmaradt, ezért a 61. BK véleményben írtakra tekintettel annak kiegészítése indokolt és mivel az irányadó tényállás alapján vádlott9 IX. rendű vádlott a jelentős vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalást üzletszerűen követte el, a bűncselekmény jogszabályi alapja helyesen: Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulat, (4) bekezdés b) pont 2. *fordulat*, így a másodfokú bíróság ezt helyesbítette.

[1] A büntetés kiszabása körében az elsőfokú bíróság a bűnösségi körülményeket szinte maradéktalanul és helyesen értékelte, azt a másodfokú bíróság csupán annyiban helyesbítette, hogy további súlyosító körülményként értékelte a büntetőeljárás hatálya alatti elkövetést és mellőzte a bűncselekmény helyi és országos elszaporodottságára történő hivatkozást. Ennek indoka, hogy a bünteteskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56/2007. BK vélemény III/11. pontja értelmében az elszaporodottság csak akkor értékelhető súlyosító hatásúként, amennyiben a *köztudomás szerint* az ügyben ebírált vagy az ahhoz hasonló bűncselekmények száma *az elkövetéskor a korábbi időszakhoz képest lényeges emelkedést mutat*, vagy ha a számuk az adott területen lényegesen magasabb volt az *átlagosnál*. A hivatkozott kritériumoknak megfelelő köztudomású adatról ugyanakkor a másodfokú bíróságnak nem volt tudomása.

[13]

[14] A büntetés kiszabása során a törvényszék szükségtelenül hivatkozott az ún. halmazati középértékre az ítélet [139] bekezdésében, figyelemmel arra, hogy a büntetés kiszabása során – mint ahogyan arra helyesen utalt is – nem szabhatott ki súlyosabb büntetést, mint amelyet az ügyészi indítvány tartalmazott, így a középérték meghatározása szükségtelen volt. Az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés és próbaidő, valamint foglalkozástól eltiltás tartama méltányosan került meghatározásra a feltárt bűnösségi körülmények maradéktalan figyelembevételével, a kiszabott büntetés – figyelemmel az elkövetett költségvetési csalás tárgyi súlyára – arányos, ennek jelentős enyhítése szóba sem kerülhet, mert az már nem szolgálná kellőképpen a büntetési célokat.

[15] Osztotta az ítéltábla a fellebbviteli főügyészség azon álláspontját, hogy tévedett az elsőfokú bíróság, amikor úgy ítélte meg, hogy vádlott9 IX. rendű vádlott megfelelő jövedelemmel, illetve vagyonnal rendelkezik így esetében megvalósul a pénzbüntetés kiszabásának a Btk. 50. § (2) bekezdése szerinti törvényi feltétele. A IX. rendű vádlott egyedülálló, tartósan beteg kiskorú gyermekét neveli saját háztartásában, rendszeres havi jövedelme nettó 320.000,- forint, ebből albérleti díjat fizet, finanszírozza gyermeke gyógykezelését és biztosítja saját maga és gyermeke megélhetését. Ingó-, illetve ingatlanvagyonnal nem rendelkezik és 7.000.000,- forint tartozása áll fenn magánszemélyek felé. A 25/2007. BK véleményben írtak szerint a kereset, illetve a jövedelem megfelelő összeget elérő volta mellett figyelemmel kell lenni a vádlott keresetét, illetve jövedelmét terhelő törvényes tartási kötelezettségeire, továbbá a maga és tartásra szoruló családtagok minimális létfenntartását biztosító kiadásokra. A pénzbüntetés kiszabásának alapjául csupán az említett kiadások fedezetét meghaladó kereset, illetve jövedelem szolgálhat.

[16] A pénzbüntetés alkalmazása szabadságvesztés mellett tehát akkor felel meg céljának, ha alappal lehet következtetni arra, hogy a vádlott a pénzbüntetést törvényes tartási kötelezettségeinek teljesítése mellett, a maga és tartásra szoruló családja minimális megélhetésének veszélyeztetése nélkül saját keresetéből, jövedelméből – akár részletekben is – képest megfizetni. A fentebb részletezett vagyoni, jövedelmi viszonyok nem alapozzák meg vádlott9 IX. rendű vádlottal szemben a pénzbüntetés kiszabását, ezért a másodfokú bíróság a pénzbüntetés kiszabására vonatkozó ítéleti rendelkezést mellőzte.

[17] Az ítélet egyéb rendelkezései törvényesek voltak, azzal, hogy szükségtelenül hivatkozott az elsőfokú bíróság arra, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata, valamint a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetére vonatkozik. A Btk. 37. § (2) bekezdés a) pontja alapján a szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozata börtönben, ha azt büntett miatt szabták ki, míg a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontja értelmében vádlott9 IX. rendű vádlott legkorábban a szabadságvesztés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A hivatkozott törvényi rendelkezések tehát mind a végrehajtandó, mind a végrehajtásában próbaidő felfüggesztett szabadságvesztés büntetésre vonatkoznak, ezért a másodfokú bíróság a szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, valamint a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezésekből a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelésére történő utalást mellőzte.

[18] A fentiekén túl a másodfokú bíróság észlelte, hogy az ítélet [152] bekezdésében tévesen rögzítette az elsőfokú bíróság a felmerült bünygyi költség viselésével kapcsolatos megállapításait, tekintve, hogy vádlott9 IX. rendű vádlott vonatkozásában az ítélet rendelkező része ilyen rendelkezést nem tartalmaz, így ezt a másodfokú bíróság mellőzte.

[19] A kifejtettekre tekintettel a másodfokú bíróság kizárólag a pénzbüntetés tekintetében ítélte alaposnak a büntetés enyhítése érdekében bejelentett fellebbezéseket, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét e körben a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta, egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta a fentebb részletezett helyesbítések mellett.

[20] Az ítélettel szemben a Be. 615. § (1) és (2) bekezdése alapján fellebbezésnek helye nincs.

Szeged, 2025. október 13.

dr. Nagy Erzsébet s.k.
a tanács elnöke

dr. Katona Dorottya s.k.
előadó bíró

dr. Gyuris Patrícia s.k.
bíró

A Szegedi Ítéltábla Bf.III.595/2025/5. számú ítélete és a Szegedi Törvényszék 3.B.32/2024/226. számú ítéletének vádlott9 IX. rendű vádlottra vonatkozó része a jelen ítéletben foglalt változtatásokkal a mai napon *jogerőre emelkedett*.

Szeged, 2025. október 13.

dr. Nagy Erzsébet s.k.
a tanács elnöke